

Monumentální tapiserie Hostina bohů rozšíří nabídku na Starém zámku v Jevišovicích

Brno, 26. 5. 2020

Ve čtvrtek 28. května v 15 hodin bude na Starém zámku v Jevišovicích slavnostně odhalena nově zrestaurovaná impozantní tapiserie Hostina bohů. Vzácné dílo leželo nějaký čas smotané v depozitáři Etnografického ústavu. Nyní prošlo rukama odborníků v Moravské gobelínové manufaktuře. V Jevišovicích doplní stávající expozici klávesových hudebních nástrojů.

Hostina bohů je název výjevu z antické mytologie. Do tapiserie impozantních rozměrů (520 centimetrů na šířku a 350 cm na výšku) tento výjev vetkal neznámý tvůrce z autorského okruhu Jodoca de Vos (1661-1734). Dílo zachycuje hostinu antických bohů (levá část) a muzicírujícího Apollóna v doprovodu múz (napravo) v krajině. Celý výjev je rámován tkanou zlatavou bordurou z listového ornamentu s pravidelně rozmístěnými trsy barevných květů.

Tapiserie je kulturní památkou. Podle archivních pramenů náležela do souboru tapisérií nacházejících se v zámku v Horažďovicích. Do Moravského zemského muzea se dostala už před několika lety za minulého vedení instituce, dlouho však ležela v depozitáři. Až nyní padlo rozhodnutí, že bude vystavena v Jevišovicích v expozici klávesových hudebních nástrojů. „Doplní elegantní charakter jak sálu, tak více než čtyř desítek nástrojů od nejstarších varhan až po klavíry 20. století,“ říká vedoucí Výstavního oddělení MZM Radmila Jarešová.

Před vystavením se tapisérii čtvrt roku věnovali restaurátoři z Moravské gobelínové manufaktury ve Valašském Meziříčí, kde se na tento typ uměleckých prací zaměřují od roku 1946. Přestože Hostina bohů je celkově v poměrně dobrém stavu, nejzávažnější poškození odhalili restaurátoři na modrém bordurovém lemu, po jehož celém obvodu se nacházejí v krátkých intervalech díry. Ty vznikly pravděpodobně nešetrným sejmutím tapiserie, zavěšené v minulosti zřejmě na nějaké podkladové liště. „Hlavičky hřebíků necitlivým stržením protrhaly borduru,“ popsal restaurátor, akademický malíř Jan Timotej Strýček.

Podle něj je Hostina bohů unikátním dílem především svým zpracováním. Tkanina má vysokou hustotu, tzv. dostava má sedm nití na centimetr. „To umožnilo tvůrcům neuvěřitelně detailní práci. Takže i když jsou na výjevu zachyceny postavy s poměrně malými tvářemi, jejich výrazy jsou doslova psychologicky propracované,“ upozorňuje zkušený restaurátor.

Výjimečná je Hostina bohů i tím, že se udržela její barevnost, a to i zelené a žluté tóny, které obvykle mizí nejdříve. Odborníci oceňují rovněž skutečnost, že si gobelín, až na pravděpodobně strojově dotkávané bordury, zachoval původní podobu. „Bývá přitom poměrně běžné, že podobná díla jsou v průběhu času opravována a nově doplňována,“ objasňuje J. T. Strýček.

Starý zámek v Jevišovicích nabízí i mnoho dalšího. Za zmínku stojí například výstava Umění skalních maleb, kterou si lidé prohlédli poprvé v roce 1961 ještě v rozestavěném pavilonu Anthropos v Brně. Repliky celkem 30 skalních maleb a rytin – například z lokality Lascaux či Altamira, ze Sahary i Austrálie – jsou vystaveny ve sklepních prostorách zámku.

Sbírka vznikla jako výsledek studijních expedic antropologa světového jména a bývalého ředitele Moravského zemského muzea profesora Jana Jelínka.

Dalším lákadlem je výstava jedné z největších soukromých archeologických sbírek u nás. Vznikala v letech 1929-1939 soukromou badatelskou činností Františka Vildomce, který působil jako řídící učitel v Boskovskéj. Ve sbírce se nachází řada evropsky proslulých unikátů: střelická váza se čtyřmi vypíchanými

lidskými postavami, mísy s lidskými hlavami v rozích, bronzová spona s kuželkami, a především světoznámá plastika ženy Venuše z Hlubokých Mašůvek.

Moravské zemské muzeum tuto sbírku v roce 2006 koupilo a největší a nejcennější část sbírky na zámku v Jevišovicích vystavuje v původní podobě, včetně vitrín, kachlových kamen, křesel a původní návštěvní knihy.

V neposlední řadě je zajímavá vazba na Brno v podobě slavného obránce Brna před Švédy Raduita de Souches - roku 1649 zámek koupil od císaře Ferdinanda III.. Raduit de Souches na zámku žil se svojí ženou, vystavěl zde kapli sv. Ludvíka a upravil zámek do raně barokní podoby, ve které ho můžeme vidět dodnes.

Tiskový a PR servis MZM:

RNDr. Barbora Javorová, bjavorova@mzm.cz, tel. 602 812 682, 533 435 273